

POGUMNO V JUBILEJNO LETO

Zakoračili smo v novo 1983 leto. To je priložnost, da na kratko pogledamo prehojeno pot. Doseženi rezultati preteklega leta so primerni razmeram gospodarjenja. Posebej se lahko ponašamo z doseženo količino proizvodnje. Izdelali smo 3770 tisoč parov obutve, kar je 9 % več kot leto prej. Ta dosežek je še toliko pomembnejši, ker smo bili vsak dan soočeni s problematiko oskrbljenosti. Na področju menjave s konvertibilnim tržiščem smo celo nekoliko uspešnejši od načrtov. Povečan izvoz in zmanjšan uvoz ter močno povečana pozitivna razlika te menjave, vse to nam je v ponos in najbolj trdna osnova za zagotovitev dela, doseganja dohodka in tudi socialne varnosti. Tudi prodaja na domačem trgu je bila predvsem v zadnjem tromesečju uspešna, čeprav zaradi objektivnih vzrokov nekoliko zaostajamo za načrti.

Poleg problemov povezanih z nakupom potrebnih materialov, tudi gibanja cen niso bila za nas prav nič ugodna. Skokovita rast cen na eni strani ter dohodkovna problematika izvoza, predvsem v obdobju pred devalvacijo, sta negativno vplivala na doseganje dohodka.

Dosežena rast dohodka je nekoliko nižja od rasti celotnega prihodka, ocenjujemo da bo dohodka za okoli 20 % več

kot leto prej. Torej, merjenje doseženih rezultatov z dohodkom ni ugodno, upošteva razmere in količine ter ugotovljeno dejstvo, da izvoz na konvertibilno področje dohodkovno ni bil stimuliran, pa tudi ta kazalec kaže vložnemu delu primerne rezultate.

Osebnih dohodkov so porasli za 26 % in znaša povprečni čisti osebni dohodek 13.475 dinarjev. Prav gotovo si vsi želimo, da bi bil ta še večji, to pa je tudi motiv za več in boljše delo. Leto 1983 bo to od nas zahtevalo, saj ne pričakujemo nič lažjih pogojev gospodarjenja.

Naša delovna organizacija stopa z letom 1983 v jubilejno leto — 80 letnico. Smo v obdobju »suhih let«. Zgodovina Peka bi lahko rekla, da je bilo takih obdobji že več, verjetno celo hujših. K jubileju bomo prispevali s povečanjem izvoza, zmanjšanjem devizne porabe, pravočasne zagovitve vsega za proizvodnjo, in nato tudi v proizvodnji kvalitetno izvrševanjem vseh operacij.

Delavci Peka bomo s svojim znanjem in sposobnostjo ter pripravljenostjo za delo, še posebno v jubilejnem letu, kos težkim nalogam ki so pred nami.

*ŽIVÉ NAJ VSI NARÓDI,
KI HREPENÉ DOČAKAT' DAN,
DA, KODER SONCE HODI,
PREPIR IZ SVÉTA BO PREGNAN,
KO ROJAK
PROST BO VSAK,
NE VRAG, LE SOSED BO MEJAK!*

PREŠERNOV DAN — SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK

8. februarja 1849 je umrl največji slovenski pesnik FRANCE PREŠEREN, tvorec slovenske umetniške besede. V našo književnost je uvedel številne pesniške oblike: balado, romanco, gloslo, gazelo, elegijo in nove oblike soneta. Z njim je slovenska književnost dosegla svetovno raven.

Prešernova pesem je donela v gozdovih — peta in recitirana, zato ni naključje, da je prav v tistih dneh izniknil predlog, da bi bil Prešernov dan smrti — 8. februar — slovenski kulturni praznik.

PRIZNANJE
IN NAGRADA

Gospodarska zbornica Varaždin je kot vsako leto razdelila plakete najboljšim in najuspešnejšim gospodarskim organizacijam v regiji.

Med nagrajenci je tudi tozd »BUDUČNOST«.

Nagrade so bile podeljene 16. decembra na DAN ZBORNIC v Varaždinu.

ČESTITAMO!

10. februarja 1979 je umrl EDVARD KARDELJ, eden izmed naših največjih revolucionarjev, ustvarjalec temeljev naše samoupravne socialistične skupnosti, daljnoviden in dosleden razlagalec izvirne poti neuvrščene Jugoslavije.

»Tovariš Kardelj je bil pol stoletja vojak našega revolucionarnega gibanja, neomajen borec, ki ni poznal umika in oddiha. Z izjemnim darom revolucionarja je sodeloval v graditvi strategije našega gibanja, zlasti v ustvarjanju naše fronte vseh

demokratičnih in rodoljubnih sil. Izredno velika sta bila vloga in prispevek tovariša Kardelja v ustvarjanju družbenoekonomskega in političnega sistema. Edvard Kardelj mi je bil najbližji sodelavec tudi v dejavnostih na zunanjepolitičnem področju, v graditvi in uresničevanju politike neuvrščenosti. Zato je tudi užival toliko ljubezni in neomajno spoštovanje pri vseh narodih in narodnostih naše socialistične skupnosti.«

(Tito)

OSNOVNE ZAHTEVE IN POUKARKE IZ RAZPRAV NA DEVETEM KONGRESU ZSJ

SKLEPI KONGRESA JUGOSLOVANSKIH SINDIKATOV

1. Enotna je bila zahteva vseh delegatov na devetem kongresu, da je potrebna odločna bitka za krepitev samoupravnega položaja delavcev in dosledno uresničevanje samoupravljanja. S tem ciljem so bile izražene enotne ocene, stališča in zahteve:

— da delavci odločajo o vseh bistvenih vprašanih pogojev in rezultatov svojega dela in da imajo odločilno besedo v vseh fazah samoupravnega odločanja od začetne iniciative do sprejemanja in uresničevanja odločitev. Posebno se zahteva večja odgovornost za celotno odločanje;

— da se hitreje odpravljajo vse ovire in odpori, ki ovirajo, da bi delavci dosledno uresničevali svoje samoupravne pravice pri odločanju o pridobivanju dohodka in njegovi delitvi in uporabi, o pogojih gospodarjenja, cenah, skupni in splošni porabi, kreditno-monetarni politiki, ekonomskih odnosih s tujino in drugo;

— da se brez resničnega odločanja delavcev ne more začeti nobena investicija; da ne bi smeli osvojiti nobenega razvojnega plana, ki ni realen in če ne zagotavlja povezovanje in združevanje;

— delegati so izrekli nezadovoljstvo z dosedanjim potekom investiranja, še posebno v zvezi z gradnjo podvojenih kapacitet, glede stalnega povečanja odvisnosti od tuje tehnologije, o zgrešenih in nerealnih investicijah, zaradi česar stojijo neizkoriščene kapacitete. Do skrajnosti se mora zaostri odgovornost za zgrešene in neracionalne investicije. Opozorjeno je bilo, da v prihodnje ne bodo samo delavci nosili negativnih posledic zgrešenih investicij. V investicijski politiki se mora zagotoviti razredni interes, ki se izraža na enotnem jugoslovanskem prostoru in presega prakso zapiranja. Resne kritike so bile naslovljene na politično-izvršilne in poslovodne strukture, ki so doslej imele velik vpliv in so pripeljale do takega stanja;

— obsojene so bile vse oblike zapiranja v ozke in teritorialne okvire in grupnolastninsko ponašanje. Po oceni delegatov to pelje v razbijanje enotnih interesov delavskega razreda, medsebojnega nasprotovanja, delov delavskega razreda, slabitev skupnosti in zmanjševanje njene družbene moči,

— Delegati so ocenili in enoglasno zahtevali, da se z učinkovitejšim dogovarjanjem in sporazumevanjem rešujejo prisotni problemi in protislovja in zagotavlja nadaljnji uspešni družbeno-ekonomski razvoj. Opozorili so, da dosedanja praksa dogovarjanja in sporazumevanja tega ne zagotavlja. Izgubljalo se je veliko časa pri njihovem sprejemanju. Dokumenti niso bili sprejeti vse dotle, dokler iz njih niso bile črtane konkretne obveze, ki so bile v napoto podpisnikom. Pogosto se je uveljavljala praksa, da se po podpisu dokumenti niso uresničevali in spoštovali in da zato nihče ni nosil odgovornosti. Vse pogostejši so pojavi, da se prek dokumentov izvaja ocenjevanje, zagotavlja grupno-lastninski interes in monopolno obnašanje. Izražajoč odločno zahtevo, da se samo z nadaljnjim razvojem samoupravljanja lahko ustvarjajo trajne osnove za uspešne in hitrejši razvoj, so delegati ocenili, da so določeni administrativni ukrepi sprejemljivi samo pod pogoji, da prispevajo h krepitvi položaja delavskega razreda in k hitrejšemu izhodu iz sedanjih težav.

2. Podprt je bil program ekonomske stabilizacije in izražena zahteva, da se dosledno uresničuje. Soočeni s svojimi nalagami in obvezami:

— so delegati izrazili visoko zavest in razumevanje za sedanje težave pa tudi svojo pripravljenost, da bomo z naslonitvijo na lastne sile in ob nujnih odpovedovanjih lahko izšli iz sedanjih težav, še posebno, če bomo redno plačevali prispele dolgove tujini. Delegati so soglašali, da do povečanja proizvodnje lahko pride samo s kvalitetnimi faktorji gospodarjenja. Delegati so opozarjali na velike rezerve v obstoječih kapacitetah, v kadrih, v primerjalnih prednostih naše domovine. Zato je bilo ocenjeno, da stabilizacija ne pomeni samo restrikcijo, temveč da se z njenim uresničevanjem ustvarjajo bolj zdrave osnove za prihodnji hitrejši in skladnejši razvoj, s tem pa tudi krepitev materialnega in socialnega položaja delavcev;

— so bili odločno za to, da morajo biti osnovni nosilci bitke za stabilizacijo delavci v materialni proizvodnji — mo-

tivirani in ustrezno nagrajani za prispevek k povečanju proizvodnje, posebno proizvodnje za izvoz, za varčevanje, za odgovornejšo uporabo in racionalno kriščenje družbenih sredstev;

— so bili odločno proti takšni praksi, da se z neupravičenim povečanjem cen in z izborjenim položajem v sistemu, brez upoštevanja ekonomskih zakonitosti, dosega večji dohodek in večji osebni dohodek;

— delegati so ostro obsodili lahkotno porabo družbenih sredstev, še posebno visoke in neupravičene stroške za reprezentanco, za službena potovanja, za honorarje, za neutemeljeno razširjanje administracije na vseh nivojih. Moti jih, ker obstoji velika in nesinhronizirana mreža predstavništva v tujini, ki so predraga in ne dajejo nekakšnega ali zelo majhen prispevek in zato odločni v zahtevi, da se zmanjša njihovo število in poveča njihova učinkovitost dela;

— delegati so izrazili veliko razočaranje in zaskrbljenost delavcev, ker se je v naši socialistični skupnosti pojavilo toliko milijarderjev in ker se ničesar ne ukrene, da bi se preprečilo bogatenje in kapitalizacija. Opozarjali so na nedovoljeno povezovanje privatnega in družbenega sektorja, na prisotnost pojava mita, korupcije in špekulacije, največkrat na škodo družbene lastnine. Zaskrbljeni so bili tudi zaradi porasta gospodarskega kriminala in njegovega toleriranja ter počasnosti pri preprečevanju vseh škodljivih pojavov. Vsi ti pojavi, po ocenah delegatov, močno nažirajo osnovne vrednote našega socialističnega sistema.

V razpravah na kongresu je bilo poudarjeno, da zaposlovanje ni samo bistven faktor hitrejšega oživljanja proizvodnje, temveč tudi veliko socialno in politično vprašanje. Delegati so podprli vse predložene opredelitve v kongresnih dokumentih, na katerih je mogoče že sedaj reševati ta problem in ki zahtevajo večjo odgovornost zaposlenih za hitrejšo zaposlovanje. Poudarjeno je bilo da so ogromne rezerve instaliranih kapacitetah in v boljšem izkoriščanju delovnega časa. Zahtevali so, da se takoj uresniči opredelitev, da vsi, ki so dosegli pogoje za upokoje, sprostijo delovna mesta za mlade šolane in usposobljene kadre. Posebno so poudarili, da se do kraja zaostri odgovornost pri izigravanju natečajev, familarnosti in drugih prisotnih deformacijah pri zaposlovanju. Aktualnost tega vprašanja so potrdili tudi nekateri delegati z zahtevo po skrajšanem delovnem stažu.

Enoglasno so podprli akcijo »imaš hišo — vrni stanovanje«. Delegati so zahtevali, da se ta akcija razširi na vse, ki imajo dve ali več družbenih stanovanj. Zahtevali so tudi, da to akcijo vodijo vsi subjektivni dejavniki v naši družbi in da o tem redno obveščajo delovne ljudi in občane. Akcija ne sme postati kampanja, ampak mora biti organizirana in dolgoročna.

Barvanje podplato v tozdu Poliuretan

VISOKO ŠPORTNO PRIZNANJE ZA NAŠEGA SODELAVCA BLOUDKOVA PLAKETA

Naš sodelavec FRANC HOMAN je dobil visoko priznanje BLOUDKOVO PLAKETO za vsestransko športno aktivnost in zavzetost za razvoj telesne kulture v Trziču.

Poznamo ga kot vnetega športnega delavca. Njegova športna kariera je izredno zanimiva, kako je potekala pa nam je povedal:

S športom, vsaj tekmovalnim, sem se začel ukvarjati so razmeroma zelo pozno. Sprva sem tekmoval v košarki za tedanji »LOČAN« in pozimi v smučarskem teku. Ker pa nikoli nisem mogel kupiti primerne opreme in maž, sem se moral venomer izgovarjati, da sem se zamazal. To me je sčasoma tako jezilo, da sem pustil tek na smučeh in se lotil atletskega teka.

Da je bila res slaba oprema kriva, sem ugotovil že na prvem republiškem krosu leta 1953 v Kamniku, ko sem za tedanje razmere brez ogrevanja, brez šprinterice in trenerke zasedel odlično 3 mesto. To me je tako vspodbudilo, da sem se predal atletiki z »dušo in telesom«. Kmalu po spomladanskem krosu sta me povabila v Ljubljano oba takrat najmočnejša kluba »Olimpija« in »Ljubljana«. Odločil sem se za Železničarski atletski klub »Ljubljana«, ki je takrat imel že zelo dobro tekaško ekipo. Povabili so me na državno prvenstvo v krosu, kjer sem bil četrti in na otvoritveni miting, kjer sem že prvič tudi zmagal.

Spomladi leta 1954 sem bil na državnem prvenstvu v krosu že drugi, na dvoboju Hrvatska : Slovenija pa sem dosegel mladinski državni rekord na 1500 m. Poleti so me povabili v državno reprezentanco in tako sem z 20. leti prvič nastopil za Jugoslavijo na olimpijskem stadionu v Atenah na dvoboju Grčija : Jugoslavija. Bil sem drugi, čeprav sem se tri tedne pred tem dvobojem močno poškodoval na uličnem teku v Škofji Loki.

Atene so mi še sedaj v nepozabnem spominu, čeprav sem kasneje še večkrat nastopil za državno in slovensko reprezentanco na Madžarskem, v Bolgariji, Češkoslovaški, Poljski, Avstriji, Nemčiji, Italiji in Franciji. Sprva kot mladinec sem tekel srednje kroge (800 in 1500 m), kmalu pa sem zaradi klubskih potreb moral presedlati na dolge proge (5 in 10 km). To je bil precejšen napor, saj so tekmovanja vedno organizirana tako, da se prvi dan teče 10 km, drugi dan pa 5 km. Najboljše rezultate sem dosegel leta 1961 in 1962, kasneje s preselitvijo v Trzič pa ni bilo več prave možnosti za trening, saj v Podljubelju zgodaj spomladi ni primernih terenov. Po gozdnih poteh dolgo časa leži sneg in ostane le še cesta, ki pa ni pravo nadomestilo za travnate mehke terene.

Svojo tekmovalno kariero sem končal jeseni leta 1969 in kmalu nato sem prevzel organizirano rekreacijo na Grazerjevi šoli za delavce Peka. Novembra leta 1973 sem kot prvi predsednik prevzel delo v Telesno kulturni skupnosti Trzič, ki je bila sploh ena prvih skupnosti v Sloveniji in v Trziču. To delo sem opravljal vse do pomladi lanskega leta to je skoraj 9 let. V tem času smo v trziškem športu dosegli pomembne uspehe tako pri organizaciji množičnega rekreativnega športa, kot tudi v tekmovalnem športu (smučanju, rokometu, alpinisti.). Tudi šolska športna društva iz trziških šol so s pomočjo TKS dosegala najboljša mesta v Sloveniji.

Kljub temu, da sem sedaj obremenjen z drugim delom, pa še vedno rad pomagam v TKS pri organizaciji redne rekreacije in pri organizaciji raznih tekmovanj. Tudi sam se še rad rekreiram v teku poleti in na smučeh pozimi, ker menim, da je to potrebno za zdravje in dobro počutje.

OB DNEVU JUGOSLOVANSKE LJUDSKE ARMADJE

MOČNA OBRAMBA

Pripadniki jugoslovanske ljudske armade so 22. december — DAN JLA — dočakali skupaj z delovnimi ljudmi in občani z velikimi uspehi na področju življenja in dela.

Jugoslovanska ljudska armada je bila rojena v plamenih vstaje in revolucije pod okriljem komunistične partije Jugoslavije in tovariša Tita. Bila je in ostala vredna svojega imena. Armada je kovačnica bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti in pomemben dejavnik ohranjanja dobrin naše socialistične revolucije.

PEKO V ALŽIRU

Dela pri izgradnji prve čevljarске tovarne v Frendi so se začela z nekajmesečno zamudo. Poskusna proizvodnja pa naj bi vseeno stekla že čez leto dni.

V kranjski šolski center tekstilne in obutvene stroke je sredi decembra prišlo 34 Alžircev, bodočih mojstrov in vodij oddelkov na enoletno izobraževanje. Prve tri mesece se bodo učili slovenskega jezika, od spomladi pa bodo imeli praktični pouk.

Te dni se mudi v Alžiru vodja projekta Alžir tov. Jože Gros. Za naslednjo številko Čevljarja nam je obljubil nekaj posnetkov s prvega gradbišča in podrobnejše informacije.

AKTIVNOSTI V ZVEZI SINDIKATOV

PRED OBRAVNAVO ZAKLJUČNIH RAČUNOV

USMERITVE ZA AKTIVNOST ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE PRI OBRAVNAVI ZAKLJUČNIH RAČUNOV ZA LETO 1982

V Zvezi sindikatov Slovenije sprotnemu obravnavanju rezultatov gospodarjenja v organizacijah združenega dela dajemo posebno pozornost. Tako je pri republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije pripravljen pripomoček za delavce v združenem delu (Knjižnica Sindikati — Izhodišča za sprotno obravnavanje rezultatov gospodarjenja — avgust 1980) te vsebinsko in organizacijsko dograjevanje tega pripomočka z usmeritvami republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije za aktivnost sindikatov in drugih dejavnikov pri presojanju rezultatov gospodarjenja med enakimi ali sorodnimi organizacijami združenega dela (julij 1982).

Kljub temu pa ugotovljamo na osnovi nekaterih predloženih poročil poslovnih organov v zadnjem obdobju, da ta niso pripravljena v skladu z našimi usmeritvami. Največkrat so pripravljena kot računovodski, bilančni prikazi stanja s skromnimi kvalitativnimi ocenami rezultatov gospodarjenja. Zaradi navedenega smo tudi v »Naloge ZSS v boju za nadaljnji družbenoekonomski razvoj na socialističnih samoupravnih temeljih«, sprejete na 10. kongresu ZSS, zapisali: »da bomo zaostriili odgovornost poslovnih organov za pravočasno in razumljivo pripravo poročil, ki so podlaga za odločanje delavcev o gospodarjenju«.

I.

V akciji zaključni računi za leto 1982 moramo v sindikatih zahtevati od poslovnih poročil, ki bodo delavcu povedala:

1. koliko se uresničuje njegova pravica, da v temeljni organizaciji združenega dela upravlja celoten prihodek, koliko je gospodar pogojev, sredstev in rezultatov svojega dela;

2. v kolikšni meri se uveljavljajo samoupravni družbenoekonomski odnosi, dohodkovni odnosi, to je odnosi pridobivanja dohodka, skupnega prihodka, svobodne menjave dela v tekoči in razširjeni reprodukciji kot pogoja za uresničevanje ciljev gospodarske stabilizacije;

3. koliko so se uresničili cilji, predvideni s prejetimi planskimi dokumenti, upoštevajoč cilje gospodarske stabilizacije, sprejete v sklepih in stališčih družbenopolitičnih organizacij in skupščinah družbenopolitičnih skupnosti (predvsem v zborih združenega dela), kot so:

- povečevanje izvoza na konvertibilno področje,
- zmanjševanje uvoza,
- programi varčevanja s surovinami, materialom, energijo,
- skrb za lastno finančno likvidnost,
- uveljavljanje kvalitetnih dejavnikov razvoja (produktivnost dela, ekonomičnost, rentabilnost poslovanja itd.),
- delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, upoštevajoč družbene usmeritve,
- boljše vrednotenje proizvodnega dela, težjih pogojev dela, strokovnega in kreativnega dela;

4. v kolikšni meri je dosežena rast dohodka posledica rasti cen, v kolikšni meri pa kvalitativnih dejavnikov gospodarjenja; ali se predlaga izločitev izjemnega dohodka; kolikšen delež povečanja rasti dohodka na osnovi inovacij, racionalizacij ali drugih oblik ustvarjalnega dela;

5. kakšna je socialna in materialna varnost delavcev z najnižjimi osebnimi dohodki.

II.

Ob obravnavi poslovnih poročil poslovnih organov morajo biti delavcem tudi zagotovljene informacije o rezultatih dela z združenimi sredstvi izven svoje temeljne organizacije združenega dela, ne glede na to, ali so ta združena na osnovi samoupravnih sporazumov ali zakonov.

V ta namen v sindikatih dajemo pobudo samoupravnim interesnim skupnostim družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje, bankam, zavarovalnicam, samoupravni interesni skupnosti za ekonomske odnose s tujino, da v mesecu ja-

nuarju 1983 pripravijo poročila o delu in poslovanju v letu 1982. Ta poročila morajo vsebovati analizo uresničevanja sprejetih planov v letu 1982 kakor tudi analizo uresničevanja sprejetih družbenih usmeritev za ta področja.

III.

V tistih organizacijah združenega dela, kjer bodo ugotovljene motnje v smislu 152. člena zakona o združenem delu, moramo sindikati zahtevati predložitev programa ukrepov za odpravo motenj.

V primeru ugotovljenih izgub moramo sindikati vztrajati na predložitvi sanacijskih programov v skladu s sprejetimi stališči centralnega komiteja ZKS, Skupščine SR Slovenije kakor ašimi stališči. V organizacijah združenega dela z izgubami je potrebno še posebej pozorno oceniti odgovornost poslovnih organov, strokovnih služb in samoupravnih organov.

IV.

Na osnovi predloženih poročil o poslovanju v letu 1982 morajo delavci tudi oceniti, koliko so bili spoštovani sprejeti dogovori, sporazumi, h katerim so pristopili za uravnavanje odnosov pri pridobivanju in razporejanju dohodka. Na osnovi te cene morajo delavci opredeliti odgovornost poslovnih organov, strokovnih služb ter tako pričeti uresničevati zahtevo po spoštovanju zakonitosti, sprejetih sporazumov in dogovorov.

V.

Na osnovi razprave o rezultatih gospodarjenja v letu 1982 morajo delavci oceniti delo poslovnih organov ter sprejeti program ukrepov za odpravo ugotovljenih nepravilnosti pri delu in poslovanju z družbenimi sredstvi.

VI.

Osnovne organizacije sindikata, konference v delovnih organizacijah in koordinacijski odbori v sestavljenih organizacijah morajo poskrbeti, da bodo poslovna poročila ter programi v skladu s temi usmeritvami obravnavani v svojih organih še pred dokončnim sprejemom zaključnih računov na zborih delavcev ter se bodo do njih politično opredelili, svoja stališča pa naj posredujejo delavskim svetom in zborom delavcev. Na enak način naj poslovanje predhodno ocenijo organi samoupravne delavske kontrole ter zbor delavcev seznanijo s svojimi ugotovitvami.

(iz Sindikalnega poročevalca)

NAŠI PETDESETLETNIKI

STAJNKO JOŽEFA — čiščenje golenic ali podplatov v oddelku 522

POTOČNIK MARIJA — šivanje golenic najzahtevnejše v oddelku 511

PRAPROTNİK VERA — strojno zagibanje v šivalnici 512/3

BARTOLEC MARIJA — čiščenje golenic ali podplatov v oddelku 523

ŠVAB VINKO — vodenje montažnega oddelka 522

ISKRENE ČESTITKE!

IZ ŠOLSkih KROŽKOV

SNEŽENI MOŽ

Zima je prišla,
snežinke letijo z neba.
Otroci naredijo
sneženega moža.

Sonce posijalo je
in sneženega moža pobralo je.

Pa prišel je zajček,
mu korenček snel
in ga v svoj brlog je vzel.

Rosana Golmajer 5. b.
OŠ. heroja Bračiča

NAŠ PETELINČEK

Naš petelinček zvečer se jezi,
naših putk od nikoder ni
morale spat bi, drugod se pode,
naš petelinček pa ki-ki-ri-ki.

Zjutraj zbudi se, na gnoj odleti,
tam pa zapoje svoj ki-ki-ri-ki.
Putke bude se, zaspane so še,
saj so sinoči pozno spat šle.

Naš petelinček skrben gospodar.
Putke ga ubogajo vsak dan,
kadar pa poredne so, se naš petelinček
zjezi in glasno zapoje svoj ki-ki-ri-ki.

Urška Pesjak 6. b
OŠ. heroja Bračiča

SNEG

Padal je sneg,
tja gor na breg,
pobelil je polja,
dolino, vsak breg.

Naš hrib in ravan
je belil vsak dan,
se sankat smo šli,
smo radostni bili!

Je sonce svetilo,
ves sneg je stopilo,
so travniki — prej beli
spet ozeleneli.

Peter Klofutar 7. a
OŠ. heroja Bračiča

SPREMLJAMO DOGODKE

16. januarja 1962 je v South Bendu v ZDA umrl eden največjih jugoslovanskih umetnikov, kipar Ivan Meštrović. Težil je predvsem k monumentalnemu ekspresionizmu in si prizadeval po povezanosti z arhitekturo. Močno je vplival na kiparstvo jugoslovanskih narodov, še posebno kot profesor na zagrebški akademiji. Njegova pomembnejša kiparska dela so: Velika vdova, Moja mati, Zmagovalec na Kalemegdanu, Indijanska konjenika v Chicagu, Grgur Ninski v Splitu, arhitektonska dela: grobnica družine Račić v Cavcatu, Grob neznanega junaka na Avali, Meštrovićev Kaštelet v Splitu in načrt za Njegošev mavzolej na Lovčenu.

17. januarja 1945 je vlada Velike Britanije odlonila predlog kralja Petra II. da vso zakonodajno oblast opravlja begunska vlada v Londonu.

18. januarja 1977 se je v letalski nesreči blizu Sarajeva smrtno ponesrečil revolucionar in politik, predsednik ZIS Džemal Bijedić z ženo in sodelavci.

21. januarja 1924 je umrl ustanovitelj in organizator marksistične delavske stranke boljševikov, voditelj oktobrske revolucije in organizator sovjetske države Vladimir Iljič Lenin.

23. januarja 1943 je bil v Podgori ustanovljen prvi odred jugoslovanske partizanske vojne mornarice.

24. januarja 1556 je opustošil kitajsko pokrajino Šenši največji potres v zgodovini človeštva. Umrlo je okrog 830.000 ljudi.

29. januarja 1954 je bil Josip Broz Tito drugič izvoljen za predsednika republike.

1. februarja 1965 je v Franciji postal veljaven zakon, s katerim so zakonske žene postale enakopravne možu.

9. februarja 1871 se je rodil slovenski pisatelj Fran Saleški Finžgar. Po poklicu je bil duhovnik. Njegov jezik je preprost, jasen, iskren in često prežet z romantičnimi elementi. Za Finžgarja je značilna izredna ljubezen do slovenske zemlje, zlasti do naših gora. Glavna dela: zgodovinski roman »Pod svobodnim soncem«, povesti »Dekla Ančka«, »Striči«, »Beli ženin«, mladinski spisi »Študent naj bo«, »Gospod Houdournik« in drame »Divji lovec«, »Veriga«, »Razvalina življenja« idr. Umrlo je leta 1962.

11. februarja 1937 je v Kranju začelo izhajati glasilo slovenske komunistične mladine Mladina.

NOVOLETNE ČESTITKE

Vsem, ki so poslali novoletne čestitke z lepimi željami
prisrčna hvala!

R.O. „PEKO“
sve najlepše

u
1983 godini
želi.

vojnik
Jovanović!

BEOGRAD II

Zimljica, 16. 1. 83
Lelanski, suli Tozi i Doss,
Kreće.
Za novoletno radost, ki
ste mi jo oklonili, se vam najlepše
zahvaljujem in vam želim v novem letu
1983
mnogo uspehov in srečanj.
Melkisa Blažič, Ljubljana

Srečno in uspešno
polno novo leto 1983
vam želi vaša
študentka

Kočvar Vera

Srečno, zadovoljno
in uspešno polno
Novo leto 1983
vam želi

VSEM
ŽELI USPEŠNO IN
ZADOVOLJNO NOVO
LETO.

VOYAK
BORIS TOPLAK
V.P. 2401 Peč
38300 Peč

Želim vam
uspešno 1983!

Kolektiv
Trinšter učencev

DELAVSKA ENOTNOST		Delavska enotnost		GLAVNO MESTO SOSEDIJNE DRŽAVE	GRŠKI OTOK IN MESTO V KIKLADIH	METULJ SELIVEC LISASTIH KRIL	POSODA ZA KAVO	DIATONIČNA LESTVICA IZ ŠESTIH STOPENJ	LETNI POSEK GOZDA	LEVAR IVAN	VEČJE MESTO V ALBANIJ	FR. KNJIŽEVNIK, ME LAMHOLIK GERARD DE	ZBIRANJE PODATKOV Z ANKETIRANJEM
Delavska enotnost		Delavska enotnost		MALAJSKA BLAZNOST	M			IME TV VODITE-LJICE KODEK					
Delavska enotnost		Delavska enotnost		REKA V VOJVODINI GR. BOGINJA ROPOVITNOSTI				OGLJIKOV VODIK GRAD NA VOPRSKEM	E				
BOLEZEN ZARADI POMANKANJA VITAMINA C		ŠKROB IZ GOMOLJEV MANIOKE	VMESNA ČRTA DALMATIN. Ž. IME								MOŠKI OKRAS POD NOSOM		
STROJ ZA TKANJE			TEŽKOAT-LETSKI KLUB								STARORIM. POZDRAV OKRAS, KITEVJE		
REMIJU PODOBNA IGRA				DOMAČE IME ZA ANICO	TELIČEK						BODEČ PLEVEL SLOV. FILM O PSU LADJA KI VOZI NAFTO		
TOVARNA ZIDAKOV					BARVILO V KORELJU LETOPIS, KRONIKA				O			POKRIVALO KRALJEV	NAŠA VALUTA
RAFKO IRGOLIČ			KAČJA LUKIJA VRSTA RAZCVETA			OŽJI SORODNIK IME FRANCI IGRALCA MONTANDA	CELOVSKI SPORTNI KLUB					KAREL DESTOVNIK UKANA PREVARA	
BLEŠČEČ METEOR, UTRINEK			ZEN. OSEBA IZ ROMANA "APRIL"		OSVEŽILNA PIJACA VAŠTE ILKA			DOLENC NATAŠA		3	OČE		
ČLOVEK, KI UKAZUJE								BRODNIK V GRŠKI MITOLOGIJI (HARON) SESTAVIL: PAVČEK TONE L. BRADEŠKO					
JAPONSKO LEŽIŠČE IZ PLETENE SLAME			T		IZVRŠNI SVET		POPIŠUJ V SVOJE GLASILO!	PROGAST NOČNI METULJ					

Za zadnjo križanko smo dobili 30 rešitev. Izžrebal jih je naš sodelavec iz skladišča gotovih izdelkov TONE PRIMOŽIČ. Razdelil pa jih je takole:

- 80 din — KALAN ANTON — upokojenec
- 60 din — DEŽMAN STANA — 524
- 40 din — NIKOLIČ MARIJA — 700
- 20 din — ZAVRL PEPCA 511
- 20 din — JANKO ROZMAN — upokojenec

Rešitve današnje križanke pošljite v uredništvo Čevljara do vključno 31. januarja 1983. Križank ne pošiljajte v kuvertah. Nagrade dobite v uredništvu.

ZAHVALE

Iskrena hvala za izrečena sožalja, tople besede predstavnika »PEKO« Tržič, darovano cvetje prodajalne »PEKO« Prevalje in denarno pomoč, ob izgubi dragega očeta

PEČE ALOJZA
upokojenega poslovodje prodajalne »PEKO« Prevalje.
Hvaležni otroci Jakica, Nada in Lojze

Ob smrti dragega očeta

PAVLA ŽAKLIJA

se sodelavcem in sodelavkam iz oddelka 512/3 in ERS zahvaljujeva za izrečena sožalja in denarno pomoč.
hčerki Irena in Tatjana

Ob smrti drage mame

MATILDE MARINŠEK

se idkreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz oddelka 511 za izrečena sožalja in podarjen denar za cvetje.
žalujoča hčerka Štefka Stojakovič z družino

Ob odhodu iz oddelka orodjarna se najlepše zahvaljujem za lepo darilo sodelavcem in sodelavkam ter vodstvu.

Obenem se zahvaljujem tudi za izrečene lepe besede ob slovesu in želim veliko delovnih uspehov pri izdelavi orodja, ter nadaljnem razvoju še bolj zahtevnega orodja, katerega bo kolektiv PEKO kakor tudi drugi partnerji zahtevali od vas.

Veliko uspehov želim celotnemu kolektivu PEKO

Ciril Gosar

Ob odhodu v pokoj se sodelavkam in sodelavcem iz oddelka 511 prav lepo zahvaljujem za lepo darilo in dobre želje. Želim jim obilo zdravja, medsebojnega razumevanja in delovnih uspehov.

Rozi Gradišar

Vsem sodelavkam in sodelavcem oddelka 512 obrezovalnica, se najlepše zahvaljujem za darilo in lepo pospremitvev v pokoj, ter jim želim še naprej veliko delovnih uspehov in medsebojnega razumevanja.

Đukić Ivanka

Za povabilo na novoletno praznovanje dne 29. 12. 1982 in srečanje z upokojenci v DO Peko Trbovlje se vam opravičujem iz zdravstvenih razlogov glede neudeležbe, ter se ob tej priliki iz srca zahvaljujem sindikalni organizaciji za izkazano pozornost, darilo in lepe želje. Vsem sodelavcem in sodelavkam oddelka 550 iz Trbovelj, kakor tudi vodji tozd-a Metki Mokorel pa želim veliko osebne sreče, zdravja in skupnih uspehov v novem letu 1983, vaš nepozabni upokojenec

Jakob Horvat

Darinka Joštova iz Celja je ob pogledu na model našega čevlja napisala pesmico:

*Nekoč ljudje okoli
so bosí se podili,
so ribe, kače ino
kobilice lovili.*

*Podplati takrat dolgo,
oj dolgo so držali,
čevljarji — če bili bi —
bi takrat vsi propali.*

*Sedaj prenekatera
od bolečine stoka,
a vendar peta nikdar
ji ni dovolj visoka.*

*Nožica lepa, bogme,
navdih je za slikarja,
zavolj očesov kurjih
pa ubogajte — čevljarja.*

V SPOMIN

Ob koncu lanskega leta sta za vedno odšla od nas bivša dolgoletna sodelavca v TOZD Mreža tovariša

KAREL ROJNIK rojen 6. 9. 1902 in

ALOJZ PEČE rojen 18. 6. 1893.

Tov. Rojnik je vstopil v delovno razmerje pri Peko že 1. 4. 1948. Do tedaj je bil samostojen trgovec v Slovenj Gradcu, z istim dnem pa je svoj trgovski lokal oddal v uporabo Peku in prevzel poslovodsko mesto v naši prodajalni, ki je pričela z delom v njegovem lokalu. Pri nas je ostal kot poslovodja do 31. 12. 1962, ko se je upokojil.

Tov. Rojnik je bil tako eden izmed pionirjev razvoja naše trgovske mreže. Bil je razgledan trgovec, in kot tak tudi izborni učitelj novih kadrov, ki so po njegovem odhodu prevzeli poslovalnico. Nedvomno je njegova zasluga tudi to, da je bila slovenjegraška poslovalnica vedno in je še danes med našimi najboljšimi poslovalnicami.

Približno enako pot pri Peku je prehodil tudi tov. Peče. Tudi on je bil trgovec v Prevaljah in je v svoji trgovini prav tako s 1. 4. 1948 pričel voditi našo poslovalnico. Kot poslovodja je ostal med nami do upokojitve dne 30. 6. 1966.

Tudi tov. Peče-ta lahko smatramo za pionirja razvoja naše trgovske organizacije, za dobrega učitelja kadrov, za vestnega in poštenega sodelavca in za uspešnega poslovodjo. S svojim 18 letnim delom pri nas si je pridobil velik ugled in spoštovanje, v spominu med nami pa bo ostal zaradi svoje naravne šegavosti.

Naj jima bo lahka slovenska zemlja, iz katere sta bila oba v času vojne pregnana; med nami, ki smo ju poznali in z njima sodelovali pa bosta ostala v trajnem spominu.

Kališnik Janez

PRIŠLI ODŠLI

V TOVARNO

Bekš Marko, Knific Tomaž, Bubalo Rajko, Slabe Marian, Kojič Dragica, Davidovska Roza, Čelikovič Milan, Cmrečnjak Slavko, Rozman Alojzij, Kraišnik Nevenka

V MREŽO

Split III Bašić Vesna, Dević Julija
Valjevo II Isidorovič Milan

IZ TOVARNE

Kojič Dragica, Gradišar Rozalija, Jagodic Marjeta, Kraišnik Nevenka, Čosić Kata, Gosar Ciril, Bajič Dušanka, Bogataj Herminigilda, Ponjavič Ružica, Adrovič Fetija

IZ TOZD BUDUČNOST

Vodunjec Vera, Bedekovič Štefka

IZ MREŽE

Niš II Petrovič Dragan
Peč Januzaj Čazim
Skopje II Stoilevska Ljiljana

ALKOHOLIZEM — ZLO

ODNOSI MED OTROCI IN STARŠI PRED IN PO ZDRAVLJENJU

Vemo, da je na svetu čedalje več alkoholizma med moškimi in ženskami. Pri tem pa so najbolj prizadeti otroci. Marsikateri alkoholik kasneje, v času streznitve, prizna, da mu je bila vsaka beseda ali delo za otroka odveč. Z njim se ni imel časa ukvarjati, ker je imel preveč opravka s samim seboj. Misli je le na kozarec. Od otroka se je vedno bolj odtuoval. Za vsako stvar je bilo škoda denarja, samo za pijačo ga je bilo zmeraj dovolj. Otroci so bili zanemarjeni in večkrat tudi lačni. Če je po pijači segla tudi mati, je bilo vse površno opravljeno in skuhan. Nekateri tudi otroke navajajo na pijačo, da otroci bolj spijo in niso tolikokrat lačni, ker jim pijača vzame apetit.

Po zdravljenju staršev — alkoholikov, če je le-to uspešno, se začne za družino novo obdobje. Tudi otroci čutijo, da je doma vse lepše, da so bolj priljubljeni. Starši imajo za njih več časa in ljubezni. Vsi skupaj gredo pogosto na izlete, sprehode, veliko se med sabo pogovarjajo. Le trezni starši lahko vzgojijo trezne, poštene in zadovoljne otroke.

DROBNE ZANIMIVOSTI

Stari Egipčani so mrtve pokopavali v lončenih vrčih, polnih medu in jih tako obvarovali pred propadanjem. Arheologi so ugotovili, da bi bil ta med še danes užiten.

Dekleta potapjalke iz Koreje in Japonske lahko ostanejo pod vodo dve minuti. Včasih ostanejo pod vodo tudi dve minuti in pol, in sicer več kot 30 metrov globoko.

Želodčna kislina je tako močna, da lahko raztopi cink ali razžre kožo. Toda želodec je prevlečen z varovalno plastjo in kislino občutimo le tedaj, ko nas zapeče zgaga.

Sok svežih jagod je uporaben za beljenje zob pa tudi za lajšanje sončnih opeklin.

Največje živo bitje, ki je kdajkoli živelo, je modri kit. Čeprav sodi med toplokrvne sesalce in vdihava zrak, preživi vse svoje življenje v oceanih. Največjega predstavnika te zvrsti so ujeli ob obalah Južne Georgije (ZDA) v začetku našega stoletja. Dolg je bil 33,58 metra.

Prvi kemični svinčnik zmožen za serijsko izdelavo sta izumila Madžara Laszlo Biro in njegov brat Georg. Ko so leta 1959 kemični svinčniki prvič pojavili na angleškem trgu, so jih prodali 53 milijonov na vsakega Angleža po en svinčnik.

SIMBOL — ZNAK 80-LETNICE

Odbor za praznovanje 80-letnice je razpisal interni natečaj za izdelavo znaka — simbola 80-letnice PeKa.

Prispelo je sedem predlogov, odbor pa je izbral:

1. nagrada	LOJZE PREMROV dipl. ing. arh.
2. nagrada	ŽELJKO PELAČ
3. nagrada	VANJA ROBLEK

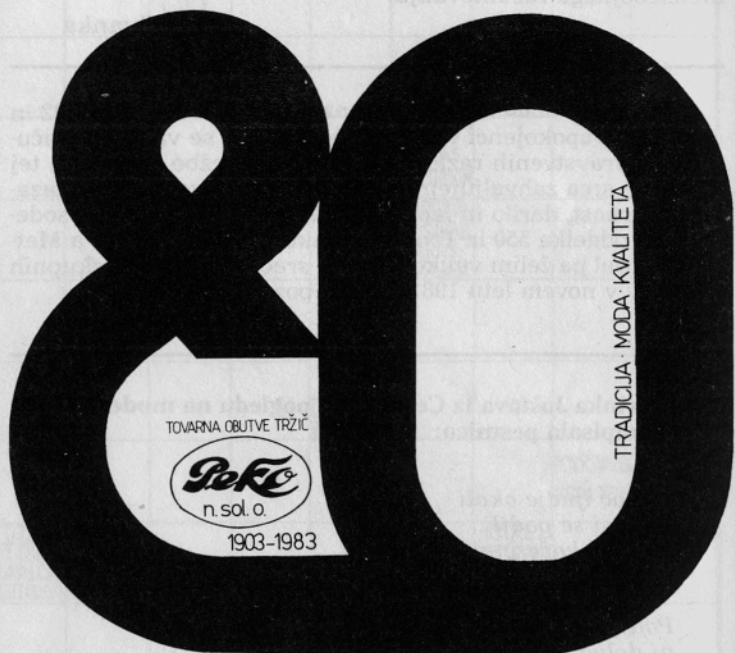
Tako bo letošnje leto v znamenju prvonagrajenega osnutka. Izdelane bodo nalepke, značke, obeski, urniki, reklamne vrečke in nekateri izdelki iz odpadnega usnja kot so denarnice in podobno. Nagrajeni znak bo tudi kot poštni žig in seveda spremljevalec vseh oglasov in reklam.

Prvonagrajeni osnutek.

Druga nagrada za Zeljka Pelaiča.

Tretji predlog je prispevala Vanja Roblek.

27. in 28. decembra je naše otroke od enega do sedmega leta starosti obiskal dedek Mraz.

Učenci osnovne šole heroja Grajzerja in dedek Mraz so pripravili štiri predstave za male radovedneže, ki so bili kot ponavadi najbolj veseli »paketa«.

čevljar

Glasilo delovne organizacije tovarne obutve PEKO Tržič n. sol. o. — Ureja uredniški odbor: Ivanka Horžen, Janez Kallišnik, Edo Košnjek, Bojan Prešeren, Marko Tomazin, Sašo Uranjek, Karel Zajc, Marija Slapar — glavni in odgovorni urednik. — Naslov uredništva: »PEKO« Tržič, telefon 50-260 int. 217. — Tisk TK Gorenjski tisk Kranj. — Izhaja enkrat mesečno v nakladi 3300 izvodov v slovenskem in 1700 izvodov v srbohrvatskem jeziku. — Glasilo dobijo člani delovne organizacije, študenti, vajenci in upokojeanci brezplačno.